

Arbeidsverkstad for Hægebostad kommune

01.-02.02.23

– oppstart prosess ny samfunnsplan 2024-2035

Tid		
14.30	<p>Førebuing til arbeidsverkstad Teknisk utstyr inkl. tavle til å ta notatar. PC med ppt-ar Sal med bordoppsetning, gruppefordeling, pennar, gule lappar, borddukar. Tverrpolitiske gruppebord. 5-6 stk. 3-4 politiske repr pr.bord. Adm og eksterne deltakarar fordelast. 1 repr. frå administrasjonen med ansvar for å dokumentere prosess. (Cafe dialog) Arbeidsgruppa i kommunen tek ansvar for gruppe-samansetnad, oversikt grupper, utpeikt gruppeleiar, pluss gule lappar, pennar, borddukar Teknisk utstyr</p>	
16.15	Innsjekk og kaffi	Helse på deltakarane. Helse på innleiarar
16.45	Velkomen til samling	<ol style="list-style-type: none"> 1. velkommen v/ ordførar og levere stafettpinnen til Distriktssenteret - 5 min 2. presentasjonsrunde – 10 min - RW 3. Gjennomgang av program – 5 min - P 4. Forventningsavklaring (IGO) – 15 min RW
17.15	<p>Inspirasjonsforedrag</p> <p>Løfte blikket – med samfunns mål i sikte</p>	<p>Forebygge meir – reparerere mindre – må vi endre på noe da?</p> <p>v/ Vegard Nilsen, fylkeshesledirektør – RW</p>
17.45	Summing rundt gruppeborda	Egenrefleksjon og deling i grupper - P

		<p>«Viktige moment for Hægebostad ?» På hvilken måte har det betydning?»</p> <p>Individuell refleksjon: 3-5 moment frå innlegget som du meiner er viktige for Hægebostad , og kvifor/korleis (2 min) Deling i gruppene (5-8 min)</p>		
18.00	Plenumsdialog med Vegard Hansen	Spørsmål og kommentarar - RW		
Pause 18.15-18.30				
18.30 - 21.00	Bolk 3 Forutsetninger, forventninger, utfordringer og muligheter	<p>Felles forståing av nosituasjonen.</p> <p>Felles forståing av utfordringar og moglegheiter, lokalt og regionalt.</p>	<p>Innlegg frå Hægebostad kommune: Nosituasjon (dagens plan pluss kunnskapsgrunnlag). Kommunedirektør og prosjektleiar.</p> <p>Innlegg frå Agder fk: regionale mål – lokale moglegheiter</p> <p>Innlegg frå Distriktssenteret: Den gode samfunnsutviklarkommunen – kjenneteikn og grep</p> <p>Drøfting og dialog på gruppeborda</p>	Preben og Roar
18.40 - 19.10	Status Hægebostad ved kommunedirektør ved prosjektleder		<p>Innlegg om Erfaringer fra gjeldende kommuneplan</p> <p>Innlegg med presentasjon av kunnskapsgrunnlag, tal og fakta;</p>	<p>RW introduserer Hægebostad</p> <p>Opne for konkrete spørsmål til avklaring</p>
19.10 - 19.30	<p>Summing rundt borda</p> <p><i>Kjenner vi oss igjen? Kva undrar vi oss over?</i></p> <p><i>Kva bør dette bety for samfunnsplan-arbeidet? For mål, satsingar og strategiar for Hægebostad ?</i></p>		<p>Egenrefleksjon, deling i grupper og plenum.</p> <p><i>Kjenner du deg att? Kva undrar du deg over? Kva bør dette bety for Hægebostad framover? Kva bør vi halde fram med? Kva bør vi gjere meir av? Kva bør vi gjere mindre av? Kva bør vi ikkje gjere vidare?</i></p> <p>Individuelt: 2 min – Gruppe 10 min Gruppene deler sine innspel og strukturerer/prioriterer innspel til plenum: 8 min</p>	<p>Roar styrer</p> <p>Legge ut spm. på borda</p> <p>Repr frå adm noterer frå gruppene</p>

19.30 -	Deling i plenum		Kvar gruppe deler 3-5 punkt frå gruppedialegen (10 min)	Preben styrer
19.45			Opne opp for kommentar frå adm (kom.direktør + prosjektleiar)	Repr frå adm noterer
19.45	Kort pause			
19.55 -	Hægebostad i Agder: regionale mål, lokale moglegheiter ved rådgiver i AgderFK Kåre Kristiansen		Innlegg med gjennomgang av viktige regionale mål og forventningar, og moglegheitene som regionen, regionale mål og fylkeskommunen representerer for Hægebostad	Preben introduserer Roar opne for korte spm
20.25				
20.25 -	Summing rundt borda <i>Kva har vi høyrte?</i> 20.40 <i>På kva måte er det viktig for Hægebostad?</i>		Egenrefleksjon og deling i grupper: <i>Kva har vi høyrte, som vi meiner er viktig for Hægebostad å ta med seg vidare? På kva måte er det viktig?</i> Individuell refleksjon: Notere 3-5 moment (2 min) Deling i gruppene (6-8 min):	Preben styrer Repr frå adm noterer
20.40 -	Deling i plenum		Gruppene deler i plenum frå summinga. Inntil 3 moment frå kvar gruppe. (5 min) <i>Dette meiner vi er særleg viktig for Hægebostad å ta med vidare</i>	Roar styrer Repr frå adm noterer
21.00				
21.00	OPPSUMMERING DAG 1			Roar og Preben
	Ny dag - Ny innsats			
08.00	God morgon v/ Distriktssenteret	Deltakarane har modna og reflektert rundt inntrykk og erfaringar frå dagen i går, og er klar til ny arbeidsøkt	Refleksjonar over dagen i går Vise bilder frå dagen i går ?	RW
	Inspirasjon frå ein annan kommune		Få lagt inn powerpointen med ein gang	

08.20	Inspirasjon frå Bygland		Erfaringar med samfunnsdel-arbeidet frå Bygland kommune v/ Kommunedirektør John Salve Sigridnes og samfunnsplanlegger Sonja Lien Skjevraak	Preben
09.00	Spørsmål og kommentarar		I – 1 min P -14 min	Preben
09.15	Pause			
09.30 - 12.00	Mål og strategiar 2034	Deltakarane brukar innsikt og refleksjonar frå drøftingane til å meine om retninga vidare	<p>Prosess med kafe-dialog-metoden</p> <p>Arbeidsøkt som skal gje retning til vidare arbeid med å meisle ut mål og strategiar</p> <p>Deling i plenum</p> <p>Økta er ein første start på arbeidet med å drøfte og meisle ut målbilete for det samfunnet vi vil at Hægebostad skal vere i åra som kjem. I arbeidsøkta vil kome inn på kommunens visjon, kjerneverdier og overordna mål, og sentrale tema for kommunen.</p> <p>Utgangspunktet for arbeidsøkta er mål, prioriteringar og føringar som planstrategi og planprogram sler fast er viktig for Hægebostad.</p>	<p>Roar styre tid og skifte</p> <p>Roar styre delinga</p> <p>6.stk tema. 90 min arbeid i grupper, 15 min pr. tema. Pluss 5 minutt til forflytning = 95 minuttar. Totalt 100 minuttar</p> <p>Printe ut ark med tema, introtekst og spørsmål.</p> <p>Strukturere borddukane</p>
09.30	Introduksjon v/ Distriktssenteret			
09.45 - 10.30	Kafe-dialog del 1 Mål og strategiar mot 2034		<p>Presentasjon av metode og tema - 10 min intro.</p> <p>3 stk kafe-dialog-rundar før pause – 45 min</p> <p>Bord 1: Visjon, verdier, overordna mål (15 m)</p> <p>Bord 2: Ubalanse i demografi og folketalsutvikling (15 m)</p>	Gruppene sirkulerer frå bord til bord. Ved kvart bord møter gruppene eit nytt tema. Ein bordvert introduserer temaet og spørsmåla som gruppa skal

			Bord 3: Levekår, likestilling, inkludering og mangfold (15 m) Bord 4: Arbeidsplassar og næringsliv (15 m) Bord 5: Klima og miljø (15 m) Bord 6: Berekraftige lokalsamfunn – gode stader å bu (15 m)	jobbe med. Tema og spørsmål ligg på bordet. Deltakarane drøftar spørsmåla. Innspel blir skrivne på bordduken.
10.30 - 10.45		Pause 15 min		
10.45 - 11.30	Kafe-dialog del 2 Mål og strategiar mot 2034		Cafe-dialog held fram 3 stk kafe-dialog-rundar – 45 min Bord 1: Visjon, verdiar, overordna mål (15 m) Bord 2: Ubalanse i demografi og folketalsutvikling (15 m) Bord 3: Levekår, likestilling, inkludering og mangfold (15 m) Bord 4: Arbeidsplassar og næringsliv (15 m) Bord 5: Klima og miljø (15 m) Bord 6: Berekraftige lokalsamfunn – gode stader å bu (15 m)	Gruppene sirkulerer frå bord til bord. Ved kvart bord møter gruppene eit nytt tema. Ein bordvert introduserer temaet og spørsmåla som gruppa skal jobbe med. Tema og spørsmål ligg på bordet. Deltakarane drøftar spørsmåla. Innspel blir skrivne på bordduken.
11.30 - 12.00	Oppsummering frå temaområdene		Gruppeleiarane deler smakebitar og erfaringar frå økta. <i>Eksempel på mål, satsingar, strategiar som kom opp?</i> <i>Sprik eller semje i gruppearbeidet? 5m in pr. bordvert</i> <i>Avrunde med å presisere at dette er ein start.</i>	
Etter			Preben har ferdig stilt et referat som overleveres til Hægebostad	
Tema i kafedialogen: <u>Visjon, kjerneverdiar og overordna mål</u> Hægebostad gjeldande visjon er ; Ein visjon skal formidle kva kommunen ønskjer å strekke seg etter.				

Kvifor er dette ein riktig visjon også framover? Kvifor bør visjonen evt justerast eller endrast? Kva bør evt ny visjon ta opp i seg?

Visjon, kjerneverdier og overordnede mål

Hægebostad sin gjeldende visjon er; «**Sammen om en positiv utvikling**»

Med undertittel «Hægebostad kommune er en stolt og samla kommune som får vekst basert på samspill mellom fortid og framtid»

En visjon skal formidle hva kommunen ønsker å strekke seg etter.

Hvorfor er dette en riktig visjon også framover? Hvorfor bør visjonen ev. justeres eller endres? Hva bør ev. ny visjon ta opp i seg?

Hægebostad gjeldende hovedmål er: «Hægebostad skal gjennom målrettet arbeid være en attraktiv tilflyttingskommune med minimum 2% befolkningsvekst hvert år, og med spesielt fokus på tilflytting av yngre kvinner». Målene i samfunnsplanen bør være langsiktige, henge sammen med visjonen og skildre ønsket framtidig tilstand. Samtidig være realistiske og målbare.

Hvorfor er dette et riktig mål også framover? Hvorfor bør målet ev. justeres?

Hægebostad gjeldende verdier – det er ikke fastsett verdier i gjeldende plan

Verdier skal uttrykke hva vi opplever er viktig å ivareta og oppnå. Verdiene skal prege arbeidet i kommunen, og slik kommunen (adm og pol) framstår i kontakt med innbyggere, brukere av tjenester, samarbeidspartnere og hvordan vi møter hverandre som kollegaer. Verdiene bør også være en ledestjerne for hvordan Hægebostad som samfunn framstår.

Er det greit for Hægebostad å ikke definere noen utvalgte verdier som i dag? Dersom det skulle blitt lansert noen verdier som skal enes om – har dere noen forslag på ord som gjenspeiler verdiene?

Demografisk ubalanse

Utviklingstrekkene for Hægebostad tilsier flere eldre, færre unge, færre i yrkesaktiv alder.

Hva er viktige mål, satsingsområder og strategier for å møte de demografiske utviklingstrekkene? For kommunen som tjenestetilbyder og som samfunnsutvikler.

Hva lokale og regionale kvaliteter og ressurser har Hægebostad å spille på?

Levekår, likestilling, inkludering og mangfold

Sysselsettingsandelen er svært høy for begge kjønn, og for kvinner høyere enn Agder og landet. Samtidig er antall deltidsansatte kvinner svært høy (63,3%) i forhold til Agder (46,5) og landet totalt (37,3)

Hvordan utnytte arbeidskraftreserven og hvordan tiltrekke oss flere som kan arbeide i kommunen?

Hva er viktige mål, satsingsområder og strategier for å sikre likeverdige levekår og hindre utenforskap? For kommunen som tjenestetilbyder og som samfunnsutvikler.

Hva lokale og regionale kvaliteter og ressurser har Hægebostad å spille på?

Arbeidsplasser og næringsliv

Hægebostad er en integrert del av bo- og arbeidsmarkedsregionen i Lister. 55% av innbyggerne jobbar i egen kommune, resten pendler til nabokommunene. Mange pendler også til Hægebostad. Arbeidsplasser og næringsliv i Hægebostad består i hovedsak av små og mellomstore bedrifter innenfor industri. Hvilket arbeid og arbeidsplasser skal vi leve av fremover og hvordan får vi dette til?

Hva er viktige mål, satsingsområde og strategier for å sikre et bærekraftig og attraktivt arbeids- og næringsliv i Hægebostad? For kommunen som tjenestetilbyder og som samfunnsutvikler.

Hva lokale og regionale kvaliteter og ressurser har Hægebostad å spille på?

Klima og miljø

Grønn omstilling er avgjørende både for å sikre verdiskaping, livskvalitet, natur og miljø. Globale naturkatastrofer, energi- og miljøkriser rammer også lokalt - økonomisk, sosialt og miljømessig. Jordvern, miljøvern, naturvern er et felles ansvar å forvalte ressursene og kvalitetene våre, til beste for vår velferd, økonomi, og natur i dag – og for framtidige generasjoner.

Hva er viktige mål, satsingsområde og strategier for å sikre et grønt, reint og klimavennlig Hægebostad? For kommunen som tjenestetilbyder og som samfunnsutvikler.

Hva lokale og regionale kvaliteter og ressurser har Hægebostad å spille på?

Gode steder å bo

Hægebostad er en liten distriktskommune i en region med noen større kommuner. Bosettingsmønsteret har endret seg over tid. De fleste innbyggerne bor i, eller nær sentra i kommunen. Samtidig er kommunen fremdeles spedbygd med småbruk og gårdsstruktur.

	<p>Bosettingspreferansar er samansette, også i Hægebostad. Framover må Hægebostad planlegge for ei demografisk utvikling med flere eldre og færre yngre, og ta stilling til hvordan den demografiske ubalansen kan korrigeres for.</p> <p><i>Hva er viktige mål, satsingsområde og strategier for å styrke Hægebostad som en bærekraftig og god stad å bu? For kommunen som tjenestetilbyder og som samfunnsutvikler.</i></p> <p><i>Hva lokale og regionale kvaliteter og ressurser har Hægebostad å spille på?</i></p>			
12.00 - 13.00	Lunsj			
Prosessplanlegging				
13.00	Vi startar på prosessplanlegginga for den nye samfunnsdelen i Hægebostad Intro v/ Distriktssenteret		Kort oppspark om kvifor prosessplanlegging «Kunsten å gå I samme retning»	
13.15 - 14.15	Framtidsbilde – kor vil vi ? kor er Hægebostad i 2034 Ønska resultat og aktøranalyse – tidslinje – kven må vi involvere/lytte til ?	Vi arbeider vidare i gruppene	IGP - Del 1: Framtidsbilete – Kvar vil vi? Korleis er Hægebostad i 2034? - Først: Skrive ned stikkord for ei utvikling – ei retning vi ikkje vil gå - Deretter: Kva kjenneteiknar den utviklinga/situasjonen vi ønskjer oss? Dit vi vil Del 2: Ønska resultat – Kven må vi då involvere/lytte til	

			<ul style="list-style-type: none"> - Jobbe med å konkretisere korleis lokalsamfunn og ulike aktørar kan medverke og bli involvert i å utvikle og gjennomføre planen - Bruke aktøranalyse som verktøy - bordduk <p><i>Hvem er viktige aktører og interessenter til planen, lokalt og regionalt?</i> <i>Hvilke arenaer er gode for å involvere de ulike aktørene og interessentene?</i></p>	
14.15	Deling i Plenum		<p>Erfaringsdeling frå gruppene – IGP</p> <p>Korleis fungerte økta? Hva var nyttig? Korleis ønskjer politikarane å følgje opp det vidare arbeidet</p>	<p>Roar introduserer og styrer Roar styrer</p>
14.30	Oppsummering		<p>Foventninger - Preben</p> <p>Neste steg i arbeidet, og korleis politikarane skal involverast Vidare – RW og P</p> <p>Ordfører og kommunedirektør avrunde samlinga RW</p>	
14.45	<p>Avslutning og vel heim</p> <p>vidare</p>			

